

Suomen elintarviketyöläisten liitto SEL ry:n sekä Elintarviketeollisuusliitto ry:n välisen elintarvikealan työehtosopimuksia koskevan työriidan ratkaisemiseksi teen seuraavan

sovintoehdotuksen

Suomen elintarviketyöläisten liitto SEL ry ja Elintarviketeollisuusliitto ry uudistavat elintarvikealan työehtosopimukset ajalle 14.4.2025 – 31.1.2028 liitteessä todetuin muutoksin.

Tämä sovintoehdotus on kokonaisuus, joka on hyväksyttävä tai hylättävä sellaisenaan. Hylätty sovintoehdotus ei toimi jatkoneuvottelujen pohjana sovittelun mahdollisesti jatkuessa.

Vastaukset sovintoehdotukseen jätetään kirjallisesti valtakunnansovittelijan toimistolla maanantaina 14.4.2025 klo 13.00.

Helsingissä 13. päivänä huhtikuuta 2025

Anu Sajavaara
Valtakunnansovittelija

LIITE: Elintarvikealan työntekijöitä koskevat työehtosopimukset 14.4.2025-31.1.2028

ELINTARVIKEALAN TYÖNTEKIJÖITÄ KOSKEVAT TYÖEHTOSOPIMUKSET

14.4.2025 - 31.1.2028

Leipomoiden työntekijöitä koskeva työehtosopimus

Liha-alan työehtosopimus

Elintarvikealan työehtosopimus

Panimoiden ja virvoitusjuomatehtaiden työehtosopimus

Meijerityöntekijöitä koskeva työehtosopimus

1. Sopimuskausi

Työehtosopimukset tulevat voimaan 14.4.2025 ja ne ovat voimassa 31.1.2028 asti.

2. Palkantarkistukset

Yleiskorotus 2025

1. Työntekijöiden palkkoja korotetaan 1.6.2025 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,5 prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

Taulukkopalkkoja korotetaan yleiskorotuksen mukaisella prosentilla yleiskorotuksen ajankohdasta lukien tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Yleiskorotus 2026

2. Työntekijöiden palkkoja korotetaan 1.5.2026 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,9 prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

Taulukkopalkkoja korotetaan yleiskorotuksen mukaisella prosentilla yleiskorotuksen ajankohdasta lukien tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Yleiskorotus 2027

3. Työntekijöiden palkkoja korotetaan 1.5.2027 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,4 prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

Taulukkopalkkoja korotetaan yleiskorotuksen mukaisella prosentilla yleiskorotuksen ajankohdasta lukien tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Tarkastelulauseke:

Osapuolet tarkastelevat vuoden 2026 lokakuun aikana työehtosopimusten tavoitteiden toteutumista sekä arvioitavissa olevia talouden ja työllisyyden näkymiä elintarviketeollisuudessa. Arvioinnin perusteella kummallakin osapuolella on mahdollisuus irtisanoa työehtosopimukset päättymään 31.1.2027.

Irtisanomista koskeva ilmoitus on kirjallisesti toimitettava viimeistään 30.11.2026 toiselle sopijaosapuolelle sekä tiedoksi valtakunnansovittelijalle.

Mikäli työehtosopimusta ei ole em. tavoin irtisanottu, jatkuu se sopimuskauden päättymisen jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä jommaltakummalta puolelta kirjallisesti irtisanota vähintään kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

Irtisanomisesta huolimatta työehtosopimuksen määräykset ovat voimassa, kunnes yhteisesti todetaan neuvottelujen uudesta sopimuksesta päättyneen tai toinen osapuoli kirjallisesti ilmoittaa katsovansa neuvottelut päättyneiksi.

Luottamusmieskorvaukset ja työsuojeluvaltuutetun korvaukset

Luottamusmieskorvauksia ja työsuojeluvaltuutetun korvauksia korotetaan 5,4 %:lla ja pyöristetään ylöspäin seuraavaan täyteen euroon. Korotus tulee voimaan 1.6.2025. Lisäksi luottamusmieskorvauksia ja työsuojeluvaltuutetun korvauksia korotetaan 2,4 %:lla ja pyöristetään ylöspäin seuraavaan täyteen euroon 1.5.2027.

3. Leipomoiden työntekijöitä koskeva työehtosopimus

3.1 Poistetaan TES 9 §:stä (Palvelusvuosilisät) alla olevasta taulukosta työsuhteen yhtäjaksoista kestoja koskeva alin porras (Vähintään vuoden) 14.4.2025 lukien

Työsuhteen kesto	Lisä
Vähintään vuoden	51 €
5 - 10 vuotta	75 €
10 - 15 vuotta	98 €
15 - 20 vuotta	122 €
20 - 25 vuotta	160 €
25 - 30 vuotta	172 €
yli 30 vuotta	188 €

Niillä työntekijöillä, jotka ovat saavuttaneet työehtosopimuksesta poistettavan palvelusvuosilisän 14.4.2025 mennessä, palvelusvuosilisä jäädytetään siihen asti, kunnes seuraava palvelusvuosilisäporras saavutetaan.

3.2 Muutetaan 11 §:n (Vuoro-, aamu- ja iltatyölisä) 1. kappale kuulumaan seuraavasti:

Vuorotyötä tehtäessä maksetaan siihen osallistuville työntekijöille tuntia kohti vuorotyölisää, jonka suuruus iltavuorossa on 15 % työntekijän taulukkopalkasta lasketusta tuntipalkasta ja yövuorossa 100 % työntekijän taulukkopalkasta lasketusta tuntipalkasta. (Kuukausipalkan jakaja 169).

3.3. Lisätään työehtosopimukseen 24 §:n jälkeen uusi sopimusmääräys koskien keskimääräistä työaika (24 a §) seuraavasti:

24 a § Keskimääräinen säännöllinen työaika

Kokoaikaisen työntekijän (ks. työajan lyhentämistä koskevan sopimuksen soveltamisalaa koskeva 1 kohta) keskimääräinen säännöllinen työaika voidaan tämän sopimusmääräyksen nojalla järjestää seuraavilla vaihtoehtoisilla tavoilla.

- A) Viikoittainen säännöllinen työaika voidaan järjestää työehtosopimuksen 24, 28 ja 29 §:n määräyksistä riippumatta sopimalla luottamusmiehen kanssa tai, jos luottamusmiestä ei ole, työntekijöiden kanssa yhdessä sopien siten, että se on keskimäärin enintään 40 tuntia viikossa enintään 6 viikon pituisena ajanjaksona. Viikoittaista ylityötä on se työ, joka ylittää työvuoroluettelon mukaisen viikkotyöajan tasoittumisjaksolla.

Tällöin säännöllinen vuorokautinen työaika voi olla enintään 8 tuntia ja viikoittainen säännöllinen työaika enintään 48 tuntia.

Työaikaa voidaan sijoittaa kaikille viikonpäiville. Työntekijällä on vapaapäiviä keskimäärin kaksi kutakin viikkoa kohden. Työntekijä saa keskimäärin vähintään joka kolmas viikko viikonloppuvapaan (pe-su) siten, että tälle ajanjaksolle sijoittuu kahden päivän yhdenjaksoinen vapaa, ellei toisin työntekijän kanssa sovita.

- B) Viikoittainen ja vuorokautinen säännöllinen työaika voidaan järjestää työehtosopimuksen 24, 28 ja 29 §:n määräyksistä riippumatta sopimalla luottamusmiehen kanssa tai, jos luottamusmiestä ei ole, työntekijöiden kanssa yhdessä sopien siten, että viikoittainen säännöllinen työaika on keskimäärin enintään 40 tuntia viikossa.

Vuorokautinen säännöllinen työaika on vähintään 6 tuntia ja enintään 9 tuntia ja viikoittainen säännöllinen työaika voi olla enintään 45 tuntia.

Tasoittumisjakso on enintään 6 viikkoa. Tasoittumissuunnitelma on laadittava tasoittumisjakson ajaksi.

Työaikaa voidaan sijoittaa kaikille viikonpäiville. Työpäiviä voi olla viikolla enintään viisi.

Noudatettaessa 24 a §:ssä tarkoitettua (tapa A tai B) keskimääräistä säännöllistä työaikaa lyhentävät työehtosopimuksen mukaiset arkipyhät, kuitenkin siten että arkipyhästä johtuva työajan lyhennys toteutetaan kyseisen tasoittumisjakson aikana. TES 28 §:n pöytäkirjamerkinnässä 2 mainitut pääsiäislauantai, juhannus- ja jouluaatto ovat kuitenkin vapaapäiviä, ellei työntekijän kanssa toisin sovita.

Tarkastelulauseke

Osapuolet perustavat seurantaryhmän, joka arvioi ja seuraa uusien keskimääräistä työaikaa koskevien määräysten toteutumista. Arviointia varten seurantaryhmä hankkii tietoja tehdyistä paikallisista sopimuksista, toteutuneista työajoista, työajan enimmäisaikojen käytännöistä, vapaapäivien toteutumisesta, työvuoroluetteloiden käytännöistä ja muista keskimääräiseen työaikaan liittyvistä asioista leipomoalan työpaikoilla.

Sopimukset tulee tehdä kirjallisina ja ne lähetetään seurantaryhmälle tiedoksi. Seurantaryhmän työn perusteella osapuolet arvioivat keskimääräistä työaikaa koskevien sopimusmääräysten muutostarpeita. Tarvittavat muutokset kirjataan työehtosopimukseen vuonna 2028 alkavalla sopimuskaudella.

3.4. Muutetaan 29 § Lauantaityö kuulumaan seuraavasti:

Työntekijöillä voidaan tässä pykälässä olevien määräysten estämättä teettää säännöllistä työtä lauantaisin myös kuusi arkipäivää sisältävinä viikkoina. Tällöin heille maksetaan erityislisänä 2,80 euroa alkavalta tunnilta.

~~Milloin 40 tuntista työviikkoa suorittavalla työntekijällä teetetään säännöllistä lauantaityötä, saa hän edellä mainitun erityislisän lisäksi vapaa aikahyvitystä yhden neljäsosan lauantaina tekemiensä täysien työtuntien lukumäärästä.~~

~~Näin kertyvä vapaa aika annetaan työntekijälle työtuntijärjestelmän puitteissa ensi sijassa normaalia lyhyempinä, esim. 6 tunnin työpäivinä. Vapaa aika annetaan sen kertymistä seuraavan vuosineljänneksen loppuun mennessä.~~

~~Mikäli muodostunutta vapaa aikaa on työsuhteen päättyessä antamatta, korvataan se työntekijälle rahassa yksinkertaisen tuntipalkan mukaan.~~

~~Työnantaja ja työntekijä voivat sopia vapaa ajan antamisajankohdasta toisinkin. Tapauskohtaisesti voidaan sopia myös vapaa ajan korvaamisesta yksinkertaisella tuntipalkalla.~~

~~Vapaa ajan asemesta suoritettavat rahakorvaukset vanhenevat kuten ylityökorvaukset.~~

Soveltamisohje:

Lauantaityölisät

~~Pöytäkirjamerkinnässä tarkoitettu 22,38 euron suuruinen lisä maksetaan samansuuruisena lauantapäivänä suoritettun työn kestoajasta riippumatta.~~

~~Osa-aikatyöntekijän lauantaityölisä määräytyy sen mukaan, kuinka pitkä työntekijän säännöllisesti toistuva viikkotyöaika on. Jos esim. säännöllinen viikkotyöaika, josta osa sijoittuu lauantaisiksi, on 30 tuntia, on lauantailisän suuruus 16,79 euroa. Viikkotyöajan ollessa 12 tuntia, on lauantaityölisän suuruus vastaavasti 6,71 euroa.~~

~~Jouluaattona, pääsiäislauantaina ja juhannusaattona tehdystä työstä maksetaan erillinen peruspalkka sekä 100 %:n suuruinen aattolisä. Lisäksi työntekijälle annetaan vastaava vapaa-aika säännöllisenä työaikana. Työn ollessa yötyötä maksetaan lisäksi leipometyölain 100 % mukainen yötyökorotus.~~

3.5 Poistetaan TES 32 §:

32 § Sunnuntaityö

~~Työ sopimusta solmittaessa työaika sovitaan sillä hetkellä tiedossa olevan konkreettisen tarpeen mukaan. Työntekijältä ei voi vaatia ennakkositoutumista sunnuntaityöhön myöhemmin mahdollisesti ilmenevän tarpeen mukaiseen sunnuntaityöskentelyyn. Tilapäisestä sunnuntaina tehtävästä työstä on sovittava kutakin sunnuntaita varten erikseen.~~

3.6. Muutetaan TES 33 § kuulumaan kokonaisuudessaan seuraavasti:

33 § Työviikko ja -vuorokausi

Työviikko ja -vuorokausi katsotaan alkavaksi maanantaina klo 00, ellei työpaikalla ole tarpeen toisin määrittää. Sunnuntaityökorvaus maksetaan kaikilta sunnuntaina tehdyiltä työtunneilta muussa kuin vuorotyössä, jossa sunnuntaityökorvauksen maksaminen jatkuu sunnuntaihin klo 22.00 saakka siinäkin tapauksessa, että työviikko- ja vuorokausi alkaisi ennen klo 22.00.

3.7. Muutetaan TES 34 §:n ensimmäinen kappale kuulumaan seuraavasti:

34 § Osa-aikatyöntekijät

Työnantaja voi ottaa työhön viikonloppuapulaisia sekä viikolla työskenteleviä osa-aikaisia työntekijöitä. Viikolla työskenteleviä työntekijöitä työnantajalla on oikeus palkata 3 osa-aikaista ensimmäistä alkavaa kymmentä (10) kokoaikaista toistaiseksi voimassa työsuhhteessa olevaa leipomotyötä tekevää työntekijää kohden, lisäksi aina 3 lisää seuraavaa alkavaa kymmentä kokoaikaista työntekijää kohden. Viikolla työskentelevä osa-aikatyöntekijä voi työskennellä rajoituksetta viikolla ja viikonloppuna eli säännöllinen työaika voidaan sijoittaa mille viikonpäivälle tahansa.

3.8 Työajan lyhentämistä leipomoalalla koskeva sopimus 2003

Muutetaan Työajan lyhentämistä leipomoalalla koskevan sopimuksen 2003 4. otsikon (Vapaa antaminen) alla oleva ensimmäinen kappale kuulumaan kokonaisuudessaan seuraavasti:

Kalenterivuoden aikana kertynyt vapaa on annettava työntekijälle viimeistään seuraavan vuoden huhtisyyskuun loppuun mennessä, ellei paikallisesti toisin sovita. Vapaa annetaan työnantajan määräämänä ajankohtana. Vapaata annettaessa noudatetaan vähintään viikon ilmoitusaikaa, ellei paikallisesti toisin sovita.

3.9 Opiskelijan eteneminen leipomoissa

Muutetaan leipomoiden työntekijöitä koskevan työehtosopimuksen 8 §:n kohtaa ”oppilaan eteneminen palkkaryhmissä” seuraavasti (muutoin teksti muuttuu selkeytystyöryhmässä tehdyn tekstiesityksen mukaisesti):

Oppilaan eteneminen palkkaryhmissä:

1. vuoden oppilas (0-90 op.) maksetaan 95 % 1. palkkaryhmän palkasta
2. vuoden oppilas (91-180 op.) maksetaan 1. palkkaryhmän palkka
3. vuoden oppilas / maksetaan 2. palkkaryhmän palkka

Oppiajan suorittaneelta edellytetään, että hän tyydyttävästi pystyy suorittamaan leipomon ammattitehtäviä.

4. Muut tekstimuutokset työehtosopimukseen

4.1 Ylityön laskenta

Lisätään työehtosopimukseen ylityön laskentaa koskevaan listaan kirjaus lapsen sairaudesta (TT 2023:46).

4.2 Lomapalkka

Lisätään työehtosopimusten vuosilomaa koskeviin sopimusehtoihin seuraava lause:

Lomapalkka maksetaan joko ennen loman alkamista tai yrityksessä tavanmukaisesti noudatettavana palkanmaksupäivänä.

4.3 Ennakoilmoitus myötätuntotyötaistelusta ym:

Muutetaan ETL-SEL Yleissopimus 2003 1 luku kuulumaan seuraavasti:

Ennakoilmoitus työtaisteluista

Liitot ilmoittavat toiselle osapuolelle aikomuksestaan ryhtyä poliittiseen tai myötätuntotyötaisteluun vähintään seitsemän neljä päivää aikaisemmin, mikäli se on mahdollista. Ilmoituksessa tulee mainita aiotun toimenpiteen syyt, alkamishetki ja laajuus. Vastaava ilmoitusvelvollisuus koskee myös liittojen jäseniä. Osapuolet suosittelivat vastaavaa ilmoitusmenettelyä jäsenilleen.

4.4 Oppisopimusmalli

Sovitaan työssäoppimisen mallista ammatilliseen toisen asteen koulutukseen, joka koskee kaikkia ETL-SEL sopimusaloja, (malli on tämän sovintoehdotuksen liitteenä 1):

4.5 Ylläpito-osastojen palkkaryhmittely

Muutetaan ylläpito-osastojen palkkaryhmittelyä sovintoehdotuksen liitteen 2 mukaisesti.

5. Työryhmät

Paikallista sopimista, paikallista palkkaerää ja työaikakokeilua koskeva työryhmä

Perustetaan paikallisen sopimisen ja työaikakokeilun työryhmä työehtosopimuskauden ajaksi, jonka kokoonpano on 2 + 2 jäsentä. Työryhmän tehtävänä on luoda ja kehittää paikallisen sopimisen pelisääntöjä, jotka vastaavat käytännön tarpeisiin, joita elintarviketeollisuuden muuttunut toimintaympäristö edellyttää, ja jotka voidaan ottaa osaksi työehtosopimusta työehtosopimuskauden aikana. Työryhmän tehtävänä on myös tarkastella työaikakokeilumääräyksen kehittämistä aidon työpaikkakohtaisen sopimisen edistämiseksi. Paikallisen sopimisen pelisääntöjen tuleminen osaksi työehtosopimusta edellyttää liittojen hallintojen hyväksyntää, jonka jälkeen ne ovat osa työehtosopimusta. Työryhmän määräaika on tammikuun 2026 loppuun mennessä.

Lisäksi työryhmä valmistelee yritys- ja työpaikkakohtaisen palkkaerän jakamisen periaatteita elintarvikealan seuraavaa sopimuskierrosta varten marraskuun loppuun 2026 mennessä.

Työhyvinvointi ja tuottavuus

Osapuolet perustavat työryhmän, joka kartoittaa työhyvinvointia ja tuottavuutta koskevia hyviä yrityskohtaisia käytäntöjä. Niiden kartoittamisen yhteydessä kiinnitetään huomiota yrityksen kilpailukykyyn ja työsuhteiden jatkuvuuden edistämiseen. Tarvittaessa työryhmä voi tehdä yhteistyötä muiden liittojen kanssa.

6. Allekirjoituspöytäkirja

Uudet kirjaukset

Sopijaosapuolet tekevät työehtosopimukseen sen selkeyttä, luettavuutta ja ajantasaisuutta parantavia kustannusneutraaleja muutoksia ennen työehtosopimuksen painamista edellisellä työehtosopimuskaudella tehdyn työehtosopimuksen selkeytystyöryhmätyön pohjalta.

Allekirjoituspöytäkirjan tekstit muutoin kuten edellisissä työehtosopimuksissa, seuraavin poikkeuksin:

poistetaan TES:n voimaantulosäännös kohdasta Raskaus- ja vanhempainvapaan palkka

lisätään kohtaan mm. osa-aikaeläke, osittain varhennettu vanhuuseläke...
työtuomioistuimen tuomion 2023:68 osasairausraha

Lisäksi: Leipomoiden työntekijöitä koskevan työehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjan muutokset:

nykyisen TES 34 § osa-aikatyöntekijöitä koskevan voimaantulosäännöksen päivittäminen (sekä muut mahdolliset tekstimuutokset) sekä

poistetaan 5.10 kohta (Yleissopimus)

SOVINTOEHDOTUKSEN LIITE 1:

Työssäoppimisen malli ammatilliseen toisen asteen koulutukseen

Tausta

Elintarviketeollisuusliitto ry ja Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL ry sopivat uuden työssäoppimisen mallin ammatilliseen toisen asteen koulutukseen. Uuden mallin on tarkoitus kasvattaa nuorten, 16–20-vuotiaiden, opiskelijoiden koulutus- ja työssäoppimisjaksoja elintarviketeollisuuden jäsenyrityksissä.

Mallilla halutaan lisätä alan vetovoimaa nuorten osajien keskuudessa ja vastata työvoimatarpeeseen. Lisäksi mallilla halutaan vastata alan vastuullisuuden sekä viennin ja investointien johdosta kasvavaan osaajatarpeeseen.

Mallilla on työehtosopimuksen sitovuus ja tässä sovitut ehdot tulevat sovellettaviksi ko. työehtosopimuksen määräysten sijaan.

Voimassaoloaika

Sopimus tulee voimaan allekirjoitushetkellä ja on voimassa 31.12.2027 asti.

Sopimus on voimassa pilottihankkeena niissä oppilaitoksissa ja niissä Elintarviketeollisuusliitto ry:n jäsenyrityksissä, jotka ovat erikseen hyväksytty liittojen välisessä ohjausryhmässä. Ohjausryhmä voi pilottihankkeen kuluessa sopia siitä, että hankkeeseen otetaan mukaan lisää oppilaitoksia ja/tai yrityksiä.

Tämän mallin mukaisesti sovittuihin oppisopimukseen sovelletaan mallissa sovittuja ehtoja siihen saakka, kunnes opiskelija on suorittanut tutkinnon loppuun tai keskeyttänyt tutkintonsa suorittamisen.

Soveltamisala

Mallia noudatetaan ETL-SEL työehtosopimusaloilla.

Mallia sovelletaan niihin peruskoulunsa päättäneisiin, elintarvikealan perustutkintoa suorittaviin oppisopimusopiskelijoihin, jotka täyttävät enintään 18 vuotta opintojen aloitusvuonna.

Mallissa on mukana sen alkamishetkellä elintarvikealan perustutkinnon sisällä olevat seuraavat 3 osaamisalaa ja tutkintonimikettä:

- elintarviketeknologian osaamisala, elintarvikkeiden valmistaja,
- leipomoalan osaamisala, leipuri-kondiittori,
- liha-alan osaamisala, lihatuotteiden valmistaja

Koulutuksen eteneminen elintarvikealan oppisopimusmallissa

Elintarvikealan perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Tutkinto

muodostuu ammatillisista tutkinnon osista (145 osaamispistettä) ja yhteisistä tutkinnon osista (35 osaamispistettä). Elintarviketeknologian osaamisalalla ja liha-alan osaamisalalla on ammatillisista tutkinnon osista pakollisia 55 osaamispistettä ja valinnaisia 90 osaamispistettä. Leipomoalan osaamisalalla ja meijerialan osaamisalalla on ammatillisista tutkinnon osista pakollisia 115 osaamispistettä ja valinnaisia 30 osaamispistettä. Lisäksi opiskelijan on suoritettava hygieniapassi.

Tämän oppisopimusmallin piirissä olevat oppisopimusopiskelijat aloittavat koulutuksen oppilaitospainotteisesti ja suorittavat yhteiset tutkinnon osat (35osp) sekä hygieniapassin oppilaitoksessa.

Koulutuksen eteneminen vaiheittain

1. Opintoja oppilaitoksessa, hygieniapassin suoritus, 2 pakollista tutkinnon osaa (joista esim. toinen tai muu sovitettava kokonaisuus koulutusopimuksella), ohjeellinen suoritus-aika noin 1,5 v (josta noin puoli vuotta koulutusopimusta), näytöt oltava suoritettu
2. Valinnaiset tutkinnon osat 1 tai Pakolliset tutkinnon osat 2 (leipomot) työpaikalla oppisopimuksella, sisältäen tarvittaessa lähiovetuspäiviä oppilaitoksessa, näytöt suoritettu
3. Valinnaiset tutkinnon osat 1 työpaikalla oppisopimuksella, sisältäen tarvittaessa lähiovetuspäiviä, näytöt suoritettu
4. Kaikki näytöt suoritettu ja tutkinto valmis

Oppisopimusopiskelijan palkkausta koskevat ehdot

Opiskelijan siirtyessä työskentelemään yrityksessä oppisopimuksella (noin 1-1½ vuodeksi) palkkaus määräytyy tutkinnon etenemisen mukaan seuraavasti:

Elintarviketeknologian osaamisala, elintarvikkeiden valmistaja sekä liha-alan osaamisala, lihatuotteiden valmistaja:

1. YTOt (35 osp), hygieniapassi ja pakolliset tutkinnon osat (55osp) suoritettu:
 - o 75 % 1. palkkaryhmän mukaisesta ohjetunti-/taulukkopalkasta
2. Valinnaiset tutkinnon osat 1 (40-60 osp) suoritettu:
 - o 85 % 1. palkkaryhmän mukaisesta ohjetunti-/taulukkopalkasta
3. Valinnaiset tutkinnon osat 2 (30-50 osp) suoritettu eli tutkinto valmis:
 - o 100 % 1. palkkaryhmän mukaisesta ohjetunti-/taulukkopalkasta

Oppisopimusopiskelijan työssäoloajasta luetaan työehtosopimuksen alallaoloaikaan 1/2.

Leipomoalan osaamisala, leipuri-kondiittori:

1. YTOt (35 osp), hygieniapassi ja ”pakolliset tutkinnon osat 1” (eli tutkinnon osat ”elintarviketuotannossa toimiminen” ja ”leipomoalan prosessien ohjaus ja käynnissäpito” yht. 55 osp) suoritettu:
 - o 75 % 1. palkkaryhmän mukaisesta ohjetunti-/taulukkopalkasta

2. "Pakolliset tutkinnon osat 2" (eli tutkinnon osat "ruokaleipätuotteiden valmistus", "kahvileipätuotteiden valmistus" ja "konditoriatuotteiden valmistus" yht. 60 osp) suoritettu:
 - o 85 % 1. palkkaryhmän mukaisesta ohjetunti-/taulukkopalkasta
 3. Valinnaiset (30 osp) suoritettu eli tutkinto valmis:
 - o Palkkaryhmä 2.
 - o Eteneminen alaotsikon: Ammattioppilaitoksen elintarvikealan leipuri-kondiittori perustutkinnon suorittanut oppilas -mukaisesti
- Opintojen keskeytyessä oppisopimusopiskelijan työssäoloajasta luetaan työehtosopimuksen alallaoloaikaan 1/2 (Leipomotyö).

Työpaikkaohjaajan palkkaus

Mikäli työpaikkaohjaaja on ETL-SEL työehtosopimuksen piirissä oleva työntekijä, maksetaan hänelle työehtosopimuksen mukainen työnopastuslisä, ellei muusta palkkaustavasta sovita. Työnopastuslisän sijasta ohjaajalle voidaan maksaa esimerkiksi joko opiskelijan tutkinnon osien etenemisen mukaan maksettava kertakorvaus tai kiinteä kuukausikorvaus tai edellisten yhdistelmä. Työpaikalla seurataan työpaikkaohjaajan tehtävän suorittamiseen käyttämää aikaa, ja seurannan avulla huolehditaan, että työpaikkaohjaajan palkkiotaso on oikeudenmukaisessa suhteessa käytettyyn työmäärään nähden.

Edellä mainitulla ei ole vaikutusta mahdollisiin yrityksissä jo käytössä oleviin oppisopimusopiskelijan työpaikkaohjaajan palkitsemista koskeviin käytäntöihin.

Mikäli muu työntekijä kuin työpaikkaohjaaja opastaa oppisopimusopiskelijaa, maksetaan hänelle työehtosopimuksen mukainen työnopastuslisä.

Leipomoiden osa-aikaiset

Oppisopimusopiskelijat työskennellessään oppisopimuksella eivät ole työehtosopimuksen 34 §:ssä tarkoitettuja osa-aikatyöntekijöitä.

Yrityksen ja henkilöstön edustajan yhteistyö

Osapuolet suosittelevat, että pilottiyrityksissä työnantajan edustajat ja luottamusmies käyvät yhteisesti mallin ja siihen mahdollisesti liittyvät toimipaikkakohtaiset kysymykset. Osapuolet kiinnittävät huomiota myös yhteistoimintalain 9 §:n mukaisen työyhteisön kehittämissuunnitelmaan osana yhteistoimintalain mukaista vuoropuhelua.

Ohjausryhmä

Oppisopimustyöryhmä toimii ohjausryhmänä. Ohjausryhmä ratkaisee mahdolliset malliin liittyvät tulkintakysymykset ja mallin täydennykset. Ohjausryhmä myös hyväksyy tarvittaessa uudet yritykset ja oppilaitokset sekä tutkinnot mallin piiriin. Ohjausryhmä tarkastelee myös työpaikkaohjaajan palkkaukseen ja korvauksiin liittyviä kysymyksiä pilotin aikana ja sen päätyttyä.

SOVINTOEHDOTUKSEN LIITE 2:

Ylläpito-osastojen työntekijöiden palkkaryhmittely

4. Ylläpito-osastojen työntekijäin palkkaryhmittely

1. palkkaryhmä Yksinkertaiset ylläpitotyöt

Harjoittelijat

4. palkkaryhmän ammatin opiskelija ~~oppilas 12 kuukauden ajan~~ (0-59 opintopistettä)

2. palkkaryhmä Ylläpitotyöt

4. palkkaryhmän ammatin opiskelija ~~oppilas 12 kuukauden ajan~~ (60-119 opintopistettä)

Ammattityöntekijän apuna työskentelevä työntekijä

Ulkotyöntekijä

Soveltuvan ammatillisen perustutkinnon suorittanut (väh. 180 opintopistettä) ~~3-vuotisen yleisen ammattikoulun käynyt~~ 6 kuukauden ajan

ks. myöhemmin ammatillinen perustutkinto-kohta (18 kuukauden työssäoloajasta luetaan 12 kk 1. palkkaryhmässä suoritetuksi ajaksi ja 6 kk 2. palkkaryhmässä suoritetuksi ajaksi)

3. palkkaryhmä Vaativat ylläpitotyöt

4. palkkaryhmän ammatin ~~oppilas~~opiskelija (väh. 120 opintopistettä) 2 vuoden ajan

Ammattityöntekijän apuna monipuolisia töitä tekevä työntekijä 6 kuukauden jälkeen

Talonmies

Lämmittäjän työ yksinomaisena työnä

Monipuolisia ulkotöitä tekevä ulkotyöntekijä 6 kuukauden jälkeen

Soveltuvan ammatillisen perustutkinnon suorittanut (väh. 180 opintopistettä) ~~3-vuotisen yleisen ammattikoulun käynyt~~ 2 vuoden ajan

4. palkkaryhmä Ammattityöt

Talonmies ja lämmittäjä, jotka tekevät erilaisia ylläpitopuolen tehtäviä, yli 5 vuotta ammatissa toiminut

Itsenäiseen työhön pystyvä ammattityöntekijä, yli 4 vuotta ammatissa toiminut

....

Monityötaitoisuus- ja työnvaativuuslisä

....

Ammatillisen perustutkinnon suorittanut Ammattikoulu, ammatti- ja työllisyys- yms. kurssit

Ammatillinen perustutkinto ~~3-vuotinen ammattikoulu~~

Opetusohjelman mukaan hyväksytystä loppuun suoritetusta soveltuvasta ammatillisesta perustutkinnosta koulusta lasketaan ~~puolet~~ 18 kuukautta työssäoloajaksi.

Ammatti- ja työllisyys- yms. vastaavat kurssit sekä lähiammatissa työskentely.

Työssäoloajaksi verrattava aika tulee sopia paikallisesti.

Kuitenkin edellytetään, että 3. palkkaryhmässä työskentelyä tulee olla vähintään yksi vuosi.